

Budapest

Rökk Szilárd-uteza 27.

A KITARTÁS

KÖLCSÖNÖSEN SEGÉLYEZŐ EGYESÜLET HETILAPJA

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben és vidéken postaküldéssel 24 korona.
Az előfizetők baleset általi halál, állandó vagy részleges munkaképtelenség esetére a *Nemzeti Baleset Biztosító Részvénytársaságnál* 2000 koronára vannak biztosítva.

A »Kitartás« című jótékonyági egyesület alapszabályait a nagymagyar királyi Belügyminiszterium 48.314.900. szám alatt jóváhagyta.

Az egyesület igazgatósága:

Elnök: *benedekfalvi Dr. Luby Gyula* m. á. v. titkár és ügyész.
Igazgatók: *Kubik Béla* orsz. képviselő, *Dr. Békéssy Ferencz* m. á. v. ügyész
Ilkey László székesfevárosi hiv. főnök, *Dr. Bankos Károly* m. á. v. f.,
Nagy Józsa m. á. v. titkár, *Horváth István* mozdonyfőszereplő.

Az egyesület tagjait illető kedvezmények.

Az *A*) csoportbeli tagok, kik az első évben havi 2 koronát, azontúl pedig havi 5 koronát fizetnek, ezen csekély díjért a következő kedvezményekben részesülnek:

A tagsági jogosultság első évében:

a/ Baleset folytán bekövetkező halál esetén 2000 korona baleseti segélyben.
b/ Baleset folytán beállott teljes vagy részleges munkaképtelenség esetén a tag 2000 korona arányában egy meghatározott százalék szerinti összeggel kárpótolatik.

A második évben:

a/ Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első évben.
b/ Ha a tag elhal, az általa a belépéskor megnevezett kedvezményezettnek 500 korona halálzási segély fizetetik.
c/ Ha a tag neje elhal, a férjnek 300 korona halálzási segély fizetetik.
d/ Ha a tag 4 héten túl beteg, 6 héten át hetenkint 10 korona betegsegélyre tarthat igényt.

A harmadik évben:

a/ Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első és második évben.
b/ Ha a tag elhal, a tag által a belépéskor megnevezett kedvezményezettnek 1000 korona halálzási segély adatik.
c/ Ha a tag neje elhal, a férjnek 300 korona fizetetik.
d/ Ha a tag 4 héten túl beteg, 6 héten át hetenkint 10 korona betegsegélyre tarthat igényt.

A negyedik évtől kezdve:

a/ Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első, második és harmadik évben.

b/ Ha a tag elhal, a tag által a belépéskor megnevezett kedvezményezettnek 2000 korona halálzási segély fizetetik ki.

c/ Ha a tag neje elhal, a férjnek 500 korona fizetetik.

d/ Ha a tag 4 héten túl beteg, hetenkint, 6 héten át, 10 korona betegsegélyre tarthat igényt.

A *B*) csoportba belépők, tehát azok, kik az első évben 2 koronát, a következő években pedig 2 korona 50 fillért fizetnek havonta, a fent elősorolt összes kedvezményeknek felét kapják.

Ezen kedvezményekben a tagok mindaddig részesülnek, amíg az egyesület tagjai maradnak; a balesetbiztosítás azonban a 60 éves életkor betöltése után megszűnik.

Azok, kik az egyesületbe való belépéskor már 45-ik életévüket elérték, a fent felsorolt kedvezményeknek csak felét kapják.

Aki 55-ik életévét elérte, az egyesületbe fel nem vétetik.

Mindezekon felül úgy az *A*), mint a *B*) csoportba tartozó tagoknak a következő kedvezményekre van igényük:

Peres és perenkívüli ügyekben csupán a készkiadások felszámítása mellett ügyvédi képviselőben részesülnek.

A »Kitartás« című hetenkint megjelenő lapot díjtalanul kapják.

Az egyesület minden egyes tagja 60 éves koráig állandóan biztosítva van baleset ellen.

Minden baleset, megtörténte után legkésőbb 24 óra alatt, okvetlenül bejelentendő.

EGYESÜLETI ÜGYEK.

Ügynökök. Szükségét látjuk tagjaink figyelmét felhívni arra, hogy egyesületünk semmiféle ügynököket a maga céljaira nem tart és nem utaztat. Nem látjuk ennek a hasznát, mert meg vagyunk győződve arról, hogy aki a szolid és tisztességes vállalatok működését méltányolja és támogatni akarja azzal, hogy azokba mint tag belép, annak nincsen szüksége rábeszélésre. Sohasem volt célunk az, hogy mi tagokat fogdossunk, akár megengedett, akár meg nem engedett eszközökkel és módon. Mert nagy különbséget kell tenni a taggyűjtés és a tagfogdosás között. A taggyűjtés előmozdítása kötelessége minden szolid alapokon álló és reálisan dolgozó egyesületnek, kiváltképpen az olyannak, amely a kölcsönös támogatást tűzvén ki céljául, ennek a feladatának annál sikeresebben fog megfelelni, minél nagyobb a tagok száma. A tagok fogdosását azonban csak azok erőszakolják, akiknek okuk van reá, hogy minél rövidebb idő alatt mentől több embert kerítsenek a hálójukba, mert nem bizonyos, hogy meddig fog tartani a dicsőség.

Ha mi tagokat gyűjtünk, tesszük ezt a közös és kölcsönös érdekek előmozdítása érdekében. Tesszük pedig mindenkoron nyíltan, világosan, a tények elferditése és az emberek erőszakolása nélkül, mert így legalább tudjuk, hogy nem ígértünk senkinek sem többet, mint amit tarthatunk és amit adhatunk. Holott az ügynökök révén való taggyűjtés esetén nem volna meg ez a megnyugvásunk, mert sohasem tudhatjuk, hogy a provízió érdekében nem használtatnának-e az ügynökök által olyan rábeszélések is, amelyeknek azután az egyesület vallaná a legnagyobb kárát.

Bárki jelentkezzék is tehát és bárhol, mint a »Kitartás« meghatalmazottja, azt, ha csak nem valamelyik tisztviselője vagy bizalmi embere az egyesületnek, nem szabad meghallgatni. Senkit fel nem jogosítottunk ezeken kívül, hogy akár tagok gyűjtésével, akár pénz beszédésével foglalkozzék az egye-

sület nevében, mert felelősséget is csak azért vállalunk, ami a saját tudomásunkkal történik.

Ilyen körülmények között ismételtlen hangoztatnunk kell, hogy egyesületünknek tagjai akkor, amikor ezt az együletet és annak működését mindenfelé ismertetik, nemcsak nekünk tesznek ezzel szolgálatot, hanem kiváltképpen és első sorban saját maguknak. Nem győzzük eléggé hangoztatni, hogy egyesületünknek alapjai olyanok, hogy mennél több a tag, annál kevesebb leend a tagsági illeték, és annál több leend a kedvezmény. Mert a mi tiszta nyereségünk nem részvényesek zsebébe vándorol, hanem a tagok vagyonát gyarapítja.

Ha ők hozzák az új tagokat, meg vagyunk nyugtatva, hogy az nem tagfogdosás lesz, hanem tisztességes taggyűjtés.

Hirek. Lapunk szerkesztője felkéri a lap barátait és az egyesületi tagokat, hogy a tudomásukra jutott érdekesebb eseményekről őt mindig és lehetőleg késedelem nélkül, értesíteni sziveskedjenek.

Köszönetnyilvánítás.

Alulírott őszinte köszönetemet nyilvánítom a »Kitartás« budapesti kölcsönösen segélyező jótékonyági egyesületnek azon páratlan nemesszívűségeért, hogy engem, mint boldogult férjem a »Kitartás« 1118. számú tagjának bejelentett kedvezményezettjét alapszabályszerűleg megillető 500 korona halálsegélyt, amint igazoló okmányaimat betérjesztettem, azonnal kifizette s ezáltal nagy bánatomban segítő kezét felém nyújtotta. Isten áldása legyen ezen nemes egyesületen és annak megalapítóin.
Kézdi-Vásárhely, 1901. január hó 31-én.

Előttünk:

*Zsigmond Ferencz,
Krizbai György
mint tanuk.*

*Bodó Jenőné
sz. Kajtár Mária.*

Segélyezések kimutatása.

Halálsegély.

5. sz. lapunkban részletesen felsorolt segélyek összege 3550 korona.
Ujabb segély. 1118. sz. Bodó Jenő, szeszfőző, Kézdivásárhely 500 »

Balesetsegély.

5. sz. lapunkban részletesen felsorolt segélyek összege 7466 korona 66 fillér

Betegségély.

Lapunk f. évi 5. számában kimutatott összeg 2000 korona

Hófuváskor.

Hazánk északi megyéiben szokatlanul erős és viharos ez az ideai tél. Olyan hóviharak dülnek mindenfelé, amelyek még ott is ritkaságszámba mennek, és vannak odafent egyes vidékek, ahol soká fogják az emberek ezt a telet emlegetni.

Falusi ember ilyenkor, ilyen időben egy világért nem bujna ki a maga odujából. A meleg szobából, pipaszó mellett nézdegéli a kint dülő mérges fergeteget s a kutját is szó nélkül türi meg bent, mert hogy ez az idő bizony még annak sem való.

A városi ember, aki csak hirből tudja, hogy mi az igazi tél, az beül a fényes kávéház megszokott asztalkájához és kedvencz ujságjából nagy lelki élvezettel olvassa, hogy itt ennyi, amott meg annyi vonat akadt el a nagy hófuvásban. Félig-meddig mintha irigyelné is azoktól a vasutasoktól, hogy ilyen kelleme-tes téli »hecczekben« van részük és szinte csodálkozva olvassa a lapnak másik oldalán, hogy akadnak egyes emberek, akik az ország színe elé állva, ehhez a mulatsághoz még jobb fizetést is kérnek ennek az amugy is »eléggé jól fizetett« népségnek. — Hát még mit? gondolja magában és tovább szivja a finom cigaráját.

Csak egy embertől nem kérdi ilyenkor senki, hogy tetszik-e neki is bent maradni a meleg szobában, pipázgatva és a napot lopva. Csak egy embernek nem szabad tudnia, hogy van olyan idő, amikor sajnálják még a jószágot is kihajtani az ajtó elé.

Ez az ember: a vasuti ember.

Aki mindig és mindenben a közérdeket szolgálja. És mert ezt szolgálja, nem szabad, hogy bármikor a maga javát nézze, vagy hogy bármiféle lehetetlenséget ismerjen. Mert a közérdek igen-igen nagy ur. Az nem ismer nehézséget, nem ismer akadályt, amikor az ő követeléseiről van szó; az nem törődik az elemekkel és nem azok vészes hatalmával, ha a maga érdekeit hajtja; az nem kérdi és nem bánja, hogy milyen ára van annak vérben és anyagban, amikor az ő önzése valamit megkíván. Hogy az áldozatokkal magukkal is törődjék azonban, ez az ő nagyuri mivoltának nincs mindég inyére.

Ilyen nagy ur a közérdek. És ezt szolgálja minden vasuti ember, a legnagyobbtól le egészen a legkisebbig. Hogy miként szolgálja pedig, annak egyik legszebb és legérdekesebb részletét így, a hófuvások alkalmával lehet megfigyelni és tanulmányozni. Hanem

hát ezt a megfigyelést minél kevesebb ember tartja kívánatosnak az adott viszonyok között, és még kevesebb ember van, aki érdemesnek tartsa, hogy még tanulmányokat is közöljön róla. Persze. Aki átélte ezeket a dolgokat, annyira megelégette őket, hogy beszélni sem szeret róluk. Aki meg nem élte át őket, annak halvány sejtelme sem lehet azok mibenlétéről.

Az ilyen időjárás, az ilyen hófuvások képezik a vasuti emberek rátermettségének és kötelességtudásának legjobb próbakövét. Azok a testi fáradoalmak, az a rengeteg sanyaruság, a mi ilyenkor részükre kijut, felülmul minden képzeletet.

Nem láttuk ugyan eddig a nyilvánosság előtt megörökítve — legalább minálunk nem — sem könyvekben, sem képekben ezeket a küzdelmeket és szenvedéseket. (Legfeljebb a képes ujságokban egy mozdonyt néha, amint ott pihen a hó közepette.) De hát a vasuti ember, ha küzd is, nem azért küzd, hogy dicsekedjék vele, vagy hogy dobra verje a saját maga érdemeit. Dolgozik, fárad, amíg bírja és ha már nem bírja, akkor — dolgozik tovább. Ebben a tekintetben ő lehetetlenséget nem ismer . . .

Amikor a tél a maga nehézségeivel beköszönt, nyomban megváltozik a szolgálat menete, mert mindenki, aki a végrehajtó teendőkben részt vesz, érdekelve van ezen átmenetnél.

Legsanyarubbá válik a helyzete a kocsitolónak, kocsirendezőnek, vonatkisézőnek. A tolatás körüli teendők már rendes körülmények között is annyi veszéllyel járnak, hogy a vasuti véráldozatok tulnyomó nagy többsége ebből a foglalkozásból kerül ki. Már most tessék elképzelni azt az örökös lőtás-futást a kocsik körül, azt az örökös bukdácsolást kocsik közé be és kocsik közül ki, amikor a vágány jeges, havas és az embernek még séta-képen is nagyon vigyázni kell, hogy léptenyomon hanyatt ne vágódjék! Tessék elképzelni, hogy mit tesz az, azokat a dermesztően hideg és sulyos csavarkapcsokat százszor napjában emelgetni, százszor napjában rángatni és amellet folyton arra ügyelni, hogy a láb meg ne csuszszék valami véletlen folytán, hogy az ütközők ott ne öleljék a nehéz kabátot valahogyan! Mert ez a megcsuszás ép úgy, mint az az ölelés — halált jelent.

Nagy oka volt annak és még nagyobb igaza, aki azt a röpke szót eresztette világgá: a háboru veszélyes mesterségén kívül csak egy rosszabb dolog van még a világon — vasuti kocsitolónak lenni.

Nem sokkal könnyebb, sőt bizonyos esetekben még rosszabb helyzete van a tehervonatok kísérlőjének. Ő nemcsak hogy aféle mozgó kocsi, aki többféle állomáson végzi ugyanazt, amit a kocsi, kocsirendező egy és ugyanazon állomáson csinál, hanem ezenfelül végig szenved a dermesztő hideg okozta sanyaruságok minden fokozatát. Ott ül vagy ott áll a maga nagyon is szellős fékhelyén — még szerencsés, aki fedett bódét talál — és ahogy a vonat sebes menettel vágja keresztül a hasítóan éles levegőt, minden bunda, minden botos daczára is keresztül járja a nagy hideg minden porczikáját. Ha még szélvihar is járul hozzá, akkor az élvezet a kimondhatatlanságig fokozódik. Nemcsak hogy nem tartozik a ritkaságok közé, de igen gyakori eset, hogy egyik-másik fékezőt félig megdermedt állapotban szednek le társai a kocsi-ról, ahogy egy állomásra beérkeztek és hogy az ember menetközben nem nézhet sem előre, sem hátra, mert a szempillái minden untalan összefagynak. Már most akadjon el az a vonat valami védtelen helyen, a legerősebb viharzásnak kitéve (mert rendszerint csak ott akad el) a nagy hóban és vesztegeljen ott csak néhány óra hosszat, hát megítélheti mindenki, aki már átélt vagy egy hóvihart a szabadban, hogy mit szenvednek azok az emberek. Még szerencse, ha a vonatvezető bódéja fűthető, mert így legalább felváltva melegedhetnek, hogy melegedés után nedves ruhával, nedves lábbelivel vergődjenek a kötésig érő hóban kocsijaikhoz és újból kezdjék a didergést, amíg üt a szabadulás órája.

Amilyen mérvben megszenvednek ezek, azon mértékben jut ki az efajta élvezetekből — a maga beosztásához képest — a többiek mindegyikének. Mozdonyszemélyzet, pályafelügyeleti és pályadíj személyzet, állomási alkalmazottak, elsőtől az utolsóig kiveszik a maguk részét az irgalmatlan tánczból, amelyiknek nem legutolsó nótái a hóekemenetek. Ha valaki netán kedvet kapna reá, hogy hol szerezzék meg a legjobb impressziókat a vasutas téli élvezeteinek megénekléséhez, annak jobbat sem ajánlhatnánk, minthogy vegyen részt vagy egyszer egy ilyen hóekemenetben. Nem felejtí el, amíg él, az ott szerzett tapasztalatokat. Vas izmok, aczél idegek legyenek azok, amelyek azt az életet sokszor heteken át kibírják. És ez a legnagyobb dicsérete a magyar vasutasnak, hogy az ő izmai, az ő idegei kibírják.

Azért, jó újságolvasóm, aki a meleg kávéház nagy ablaka mögött olvasod a vasuti ember sorsának megjavítására irányuló híreket,

vésd eszedbe, hogy a te kényelmednek — aki te szintén egyik képviselője vagy annak a bizonyos millió fejű közérdeknek — nincsen hivebb, nincsen önzetlenebb szolgálója, mint a vasuti ember. Vésd eszedbe, hogy a vasuti ember szolgálatának igazi mivolta annyira távol áll a te ismereteidtól, hogy jogosítva vagy bármit inkább megkritizálni, mint ezt az embert, ennek a hivatását.

És végül, jegyezd meg magadnak, hogy bármit és bármennyit áldozzanak is illetékes helyek és emberek a vasuti ember sorsának megjavítására, sohasem lehet az annyi, amivel az ő küzdelmei igazán meg legyenek jutalmazva.

Tehát: le a kalappal, amikor a vasuti ember szolgálatáról, a vasuti ember sorsáról van szó. Sérelmet követ el irányában az, aki az ő hivatását a közérdek egyéb hivatásaival csak összehasonlítani is akarja!

Biztosítási iparlovagok.

Az iparlovagok szennyes kezeitől nem maradhat ment ebben a mai világban semmi. Nincs az a nemes eszme, nincs az az áldásos dolog, amelyhez ők hozzáférközni ne tudnának, és mihelyt piszkos kezeik csak egy érintésével is hozzányultak annak tükörfényű tisztaságához, a szennyfolt ott marad, letörülhetetlenül. Az ilyen szennyfolt pedig nemcsak azt az egy helyet csufítja el, ahová ragadt, hanem elcsufítja az egész fényes tükörlapot: az áldásos vállalkozást, a nemes eszmét.

Szinte természetes, hogy az iparlovagok figyelmét nem kerülhették el a biztosítási intézmények sem. Sőt ezek talán legkevésbé, mert hiszen tudvalevő, hogy az iparlovagok működése legsikeresebb ott, az ő aratásuk legtermékenyebb, hasznuk legnagyobb ott, ahol az emberek jóhiszeműségének és bizalmának értékesítéséről van szó. Már pedig a biztosítási intézmények mik lennének egyebek, mint az emberek bizalmára épített hajlékok, melyek az életnek, a sorsnak mostoha alakulása esetén oltalmat, enyhét és segítséget nyújtsanak azoknak, akik bizalmuk adójával a hajlék megépítéséhez hozzájárultak.

Amilyen szép és hasznos gondolat volt az, amelyik a biztosítási intézményt kitalálta, annyira rúg és megvetésre méltó annak az eljárása, aki ezt a czélt a maga önző, anyagi érdekeinek kizsákmányolására használja fel. Mert eltekintve attól, hogy egy sereg ember bizalmával és jóhiszeműségével visszaélve, azoknak nehezen, verejtékes arczczal összekuporgatott filléreit harácsolja össze galád módon és galád czélzattal, még sokkal nagyobb kár az, amit ezzel az ő eljárásával az eszmének magának okoz. Azzal, hogy megcsalt és kifosztott

egy pár száz embert, nem csupán ezeket károsította, hanem megkárosított másokat, ezekre, száz ezrekre menő embereket, mert megingatta hitüket a biztosítási intézmény áldásos mivolta iránt, megrontotta bizalmukat azok irányában, akik önzetlennül, becsületesen dolgoznak ennek az eszmének a szolgálatában. A hitnek és a bizalomnak ezen megrontása pedig azt jelenti, hogy az a sok százezer ember önönmagát fosztja meg a biztosítás jótéteményeitől. Pusztán csak azért, mert egynéhány szélhámos becsapott egynéhány embert.

A nagy biztosítási intézetek, amelyek milliókra menő forgó tőkékkel dolgoznak, és amelyek sok évi működésük révén már mintegy jogczimet szereztek az emberek bizalmára, azok, mondom, sokkal kevésbé vannak érdekelve a biztosítási iparlovagok üzelméi által, mint azok a biztosítási intézmények, amelyek még csak kezdőkorukat élék, és nem milliókkal, hanem csak szerény ezrekkel dolgozhatnak. Azért nem is igen látjuk, hogy azok a nagy intézetek valami komoly akcióra készüljenek ezeknek az apró szélhámosoknak megrendszabályozása végett. De az olyan egyesületek, mint például ez a mienk is, igen nagy kárát látják és vallják a biztosítási iparlovagok csalárd üzelmének.

Mert minden ilyen intézmény életének első és nélkülözhetetlen alapja, hogy már gyermekéveiben megszerezze az emberek bizalmát. Ami magában véve még nem lenne annyira nehéz dolog, mint az, hogy ezt a bizalmat azután meg is tartsa. Megtartsa pedig működésének igazságos, komoly voltával, kezelésének tisztaságával, eljárásának őszinteségével.

De mikor az emberek folyton csak azt hallják, hogy itt bukott meg egyszerre két-három ilyen biztosítási intézet; mikor egymásután csak azt olvassák az ujságokból, hogy az egyiknél így csapták be a hiszekeny tagokat, a másikonál amugy csalták meg őket: akkor igazán nem lehet csodálkozni, hogy az emberek fázva huzódnak vissza mindentől, aminek a neve biztosítás. Kiváltképen bizalmatlanok pedig, ha az intézet neve még fiatal, és annak igazgatósága nem dobálódzik a milliókkal.

El kellett mindezeket itt mondanunk, mert az utóbbi időkben a zugbiztosítók nemcsak gombamódra szaporódnak, hanem sorra buknak. És el kellett mondanunk, mert az ilyen csalószövetkezetek igen nagy kárára vannak nemcsak a szegény embernek, hanem az olyan fiatal biztosítási egyesületnek is, amilyen mi vagyunk. Mert a káros ember amellet, hogy a maga vesztesége felett kesereg, nagyon hajlandó azután mindazt rossznak, hamisnak látni és vallani, ami a biztosítások ügyével összefüggésben van. El kellett azonban azért is mondanunk, hogy meghallják mindazok, akiket illet, miszerint a legnagyobb felháborodással látjuk a

csalásoknak ezeket a mindjobban elharapódzó eseteit; felháborodásunk és utálatunk az ilyenek felett annál nagyobb és annál jogosultabb, mert ezek a gaz üzelmek olyan czégérek alatt követtetnek el, amely czégéreknek makulátlan tisztasága felett nekünk is kell örködnünk.

Biztosítási intézmény vagyunk magunk is, még pedig fiatal biztosítási intézmény. Czelünk komolysága és működésünk lelkiismeretessége nemcsak feljogosít bennünket arra, hogy mint ilyen intézménynek vezetői a legszigorubb eljárást követeljük a zugbiztosítási csaló iparlovagok mindenféle fajta ellen, hanem egyenesen kötelességünké teszi ezen kívánság hangoztatását.

A biztosítás intézményét a maga tisztaságában megőrizni, ez volt kezdettől fogva a jelszavunk. Mert tudjuk, hogy ez az intézmény csak így lehet mindenkoron az, aminek lennie kell. És mert tudjuk ezt, mert ez a czél lebegett mindenkoron a szemeink előtt, nemcsak hogy annak megvalósítása érdekében minden kitelhetőt elkövetünk és elkövetni fogunk, hanem amennyire a magunk gyöngerejétől kitelik, küzdeni fogunk minden ellen, ami mint káros, mint tisztességtelen elem ebbe a bizalmi közösségbe befurakodni akar, hogy ott gaz módon harácsolni parkodjék.

Szomorú dolog, hogy lehet egy jótékonyági intézmény, amely a világ szemeláttára annyi visszaélésnek ad tápanyagot, mint a biztosítási intézmény. És még szomorubb dolog, hogy a köztudat annyira felületes a maga bizalmának az odaajándékozásában. Sokszor mintha vaksággal lennének megverve az emberek ezrei, úgy rohannak egy üres biztatás után, csak azért, mert az — csillog. Elég, ha jön egy ismeretlen alak, egy bőbeszédű vigécz, aki jól tele tudja beszélni a füleiket, és aki jól ért ahhoz, hogy hogyan kell az emberek fejét elforgatni: és már nyulnak a bugyelláris után, és dobják a maguk nehezen megtakarított garasait a — vízbe. Nekik nem az kell, hogy az egylet azt igérje nekik, hogy: Im, te fizetsz minden hónapban ennyit nekem, viszont én adok, ha balsors ér, neked ennyit, és adok a tiednek, ha árván hagyod őket, ennyit meg ennyit. Többet nem ígérhetek, többet nem adhatok, mert ha én ezt tenném, akkor én vagy magamat csalnám meg, vagy tégedet csalnálak meg. Mert olyasmit ígérnek neked, amit semmiképen sem tudnék betartani. Nem, a mi közönségünk nagy részének egészen más kell. Az t. i., hogy ha valaki egy forintot kér tőle ma, csak annyit igérjen neki viszont, hogy ezért egy hónap mulva százat fog neki adni. Hogy honnan adja, miből adja, miért adja; az neki egészen mellékes; a földolog, hogy megigérje, hogy adni fog. Minden mellékes, csak az ígélet legyen minél nagyobb, minél fényesebb. Annak a csillogásánál a szem azután már nem is káprá-

zik, de valósággal megvakul. Nem nézi, mi van az ígéret mögött és ki áll mögötte. Nem is akarja nézni, ha csak az ígéret maga eléggé imponáló. És ezzel neveli a közönség maga a biztosítási iparlovagokat. Neveli a maga kárára és neveli a közjó veszélyére.

Mert az iparlovag nagyon is jól ismeri a közönségnek ezt a látási gyöngéjét, és mesteri kézzel ért hozzá, hogyan hasznosítsa az emberek vakságát a maga zsebének javára. Tudja jól, hogy csak minél hihetlenebb dolgot kell az embereknek ígérni, annál inkább futnak utána, szinte dobálják a pénzt a hátához. Mikor azután elfogyott a lélegzete, akkor egyszerre: ill a berek, nádak, erek! A közönség pedig, ahogy szertefoszlott a szép álom, a maga bős haragjában nemcsak azt szidja, aki becsapta, hanem nekiesik az egész tisztességes intézménynek és szitokkal illeti még azokat is, akik óva intették a csalóktól. Csak maga-magát nem szidja a mélyen tisztelt közönség; csak a maga hiszékenységet és vakságát nem akarja látni. Persze, ezt tartogatja magának akkorra, amikorra másodszor és harmadszor is meg fogják csalni a biztosítási iparlovagok.

A biztosítási intézmény épsége, a magunk tisztessége érdekében kérjük az egész téren a legszigorubb vizsgálatot és a pizsoknak, a konkolyknak alapos és sürgős kirotálását.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Spanyolhon az ősök országa. Egy spanyol lovag, ki oly nemes volt, mind a király, s szegény, mint Jób, egykor éjjel egy francia korcsma ajtaján kopogtatott, a nélkül, hogy a korcsmáros ajtót nyitott volna. Végre nagy dörömbölés s szitkozódások után felébred a korcsmáros, s az ablaknál kérdezi, hogy:

— Ki az?

— Don Juan Pedro Hernandez Rodriguez de Villa Nova, Malafra grófja, Santjago és alcantarai lovag. . .

— Jaj uraim, nagyon sajnálom, szolt a korcsmáros, az ablakot ismét betevén, de nincs annyi szobám, hogy mindezen urakat beszállásolhassam!

Tengeri nyulak Spanyolországban. Spanyolhon nagyban bővelkedik e szapora állatokban. Madrid környékéről évenként huszonötezer darabot hoznak be a vásárra, és a »Casa de campo« királyi parkban negyvenezer ilyen nyulacska ejtenek el minden esztendőben. Augusztus római császár idejében a Baleari szigetek lakói katonai segítséget hívtak a seregestől tanyázó tengeri nyulak ellen, s ettől fogva valódi irtó-háborút viseltek ellenük. Hadrianus római császár idejéből maradtak fenn érkek, melyeken Hispania van ábrázolva, lábainál hererő tengeri nyúlal. Strabó jeles római író szerint a tengeri nyulak Spanyolhonból kerültek Itáliába, és talán innen széledtek el annyira a világban.

Megbüntetett művészi dolyf. II. Katalin orosz czárnő uralkodása alatt élt Balschau dán származású zongoraművész, a ki a czárné kegyencétől, Potemkin herczegtől évi 1000 rubel tisztelet-díjat húzott,

miért, ha Potemkin estélyt adott, a vendégeket játékaival mulattatnia kellett. Egy ilyen társaságban egykor épen befejezte játékát, midőn Paulovna nagyherczegnő belépett. Sajnákozva említette, hogy milyen nagy élvezettől fosztotta meg magát késő érkezése miatt, és udvariasan felkérte a művészt, hogy játszik még egy darabot. Balschau, ki meglehetősen durva, neveletlen ember volt, a maga módja szerint válaszolt a nagyherczegnőnek, és nevetségesen túlajtott művészi dolyfében így fejezte be válaszát: »Azt gondolják, hogy loptam kezeimet?!« Ez arczátlan felelet roppant nagy visszatetszést szült, a herczegnő egy szót sem válaszolt, míg Potemkin arra kérte a jelenlevőket, az egy művész kivételével, hogy vonuljanak a mellékerembe. Ennek megtörténte után minden cselédséget, még a lovászinásokat és szolgálókat is a zeneterembe parancsolta fel, azután arra kényszeríté Balschaut, hogy a legremekebb hangverseny-művet játsza el a tudatlan népnek. Azután elküldte. E naptól fogva Balschau minden körből ki volt zárva, s el kellett hagynia Szt.-Pétervárt.

Iszákosok statisztikája New-Yorkban. —

Hogy mennyire kórsággá fajult nemcsak az ó-világban, hanem Amerikában is az iszákosság, szolgáljon a következő statisztikai adat bizonyosággal. New-Yorkban a mult évben 40,877 embert kísérték a hűvösre részegség miatt, s e tekintélyes mennyiségből 13,574 asszony volt. Az összes, bármi ok miatt elzártak száma 84,821. — Látjuk, hogy a becsukottak fele iszákosság miatt ismerkedett meg a hűvössel.

A drágakövek eredete. Van az araboknak egy szép meséjük a drága-kövekről, mely megmagyarázza, miért szeretik a nők annyira a drágaköveket. Volt a paradicsomban, midőn az első emberpár még ártatlan vala, egy templom csupa drágakövekből. Ott állt a paradicsom közepén, szemképráztató fényben. Ős szüleink hála-éneket zengtek a Teremtőhöz a templom borongó udvarán, melynek oszlopcsarnoka csillogó smaragdból és gyöngyökből volt, kupolája és párkányzata saphirból, melyek vakítóan ragyogtak a nap és éjjelenként a csillagok fényével egyaránt. A templomot virág-tenger övezte körül, mely illatával betöltte a levegőt; csermelyek folydogáltak zsongó, szivárványszínű hullámaikkal, a virágos partot locsolva. De midőn az első bűn beszennyezé a földet, az elsötétült menny villámai szétrombolták a gyönyörű templomot, millió és millió darabkákra törve a boltozatot, kupolát és párkányokat, s e millió darabkákat szétszórták a kerek földön és mély tengerekben. A roppant erő és zúzódás következtében mélyen a föld gyomrába sülyedtek, más részek zúgó vihartól a mennyboltozatra vettetett, s ott alkotják a tejutat. És azóta gyűjtögetik fáradsággal, kitartó szorgalommal e hajdani templom drága töredékeit, melyek csak parányi részei a hajdani nagyszerű templomnak, egy elveszett éden szomorú emlékeinek.

Az első koporsók. Nürnbergben a 16. századig posztóba burkolták be a halottakat, s csak úgy temették el. Csakis a század végén jöttek a koporsók szokásba, de még akkor is Schellhammer prédikátor arra kérte a tanácsot, hogy ládában temessék el, mely kérelmét halála után teljesítették is. 1634-ben szigorú rendeletet hoztak, hogy mindenkit koporsóba temessenek el, s a kit ládában temettek el, az örökösöknek 10 forintot kellett fizetniök, ha a halott s ennek következtében a láda nagy volt; öt forintot,

ha kicsiny volt; harmadfél forintot, ha gyermeket temettek el a ládában.

Egy orosz jellem. Midőn I. Napoleon Oroszországba bevonult, egy czirkálás alkalmával egy parasztot vezettek hozzá, kinek a tájékról tudósítást kellett adni. Mig a császár tanácskozott, a paraszt a szárnysegédek közt időzött, kiknek egyike tréfából egy N betűt festett a paraszt kezére tintával. A paraszt csak elnézte nyugodtan, s aztán megkérde a tolmácsot, mire való mindez? Tréfásan azt felelték, hogy eddig Sándor czár jobbhágya volt, most ezen N betű által Napoleon alattvalója lesz. A paraszt erre szó nélkül kivette baltáját öve mellől, a megjegyzett kezét egy tuskóra tette, a másikkal pedig levágta, s odadobta a tiszték lábaihoz, ez által akarván mondani, hogy inkább levágja azt a részét, melyet czárjától el akarnak szakítani, s hogy inkább meghal, semhogy idegen uralkodó alattvalója legyen. Mindnyájan megkövülve álltak ott, s midőn Napoleon megtudta, hogy mi történt, roppant izgattott lett s az esetet sohasem felejthetné el.

A ki önmagát esalta meg. Két házaló zsidó egykor kiéhezve s halálra fáradtan egy magányosan álló kolostorhoz érkezett, s valósággal nem tudta, hogy mit csináljon és éhségét mint csillapítsa le, mert attól tartottak, hogy a keresztény papok vissza fogják utasítani, ha hozzájuk fordulnak. Egyik azonban neki bátorodott és becsengetett. A kapus azonnal beeresztette őket, s miután kívánságaikat és kérelmököt előadták, bevezeté. Erre megjelent egy barát és kérde, mi járathban vannak, milyen vallásuak? Az egyik zsidó őszintén megvallá, hogy ő Mózes hitét követi, míg a másik okosabbnak gondolta, ha római katolikusnak vallja magát s szánandóan nézve társára, ki is jelenté, hogy ő keresztény. Nemsokára azután ismét megjelent a szerzetes két tállal kezében. Az egyiket, melyben pecsenye párolgott, oda nyujtá annak a zsidónak, ki nem szégyenlette hitét bevallani s így szólt: »Mivel te zsidó vagy, szabad ma, pénteken hust enned, míg neked — s ezzel a másik tálat, melyben leves volt, a másikkal nyujtá — mivel keresztény vagy, bőjtölöd kell!«

Kétségbeesett segítség. Ney marsall vezette az Arrière gárdát az oroszországi visszavonulás alatt. A sereg egy este Krasnoinál egy faluba ért, hol szalmát is, és eleséget is talált. A sok szenvedés, éhség és nyomorgás után azt hitték, hogy a paradicsomban vannak, levest főztek, sütöttek, mint a régi jó napokban és üditő álomra döltek. Midőn pitymallott, senki sem akart felkelni. Hiába volt a marsall minden parancsa s a tiszték minden unszólása, nem engedelmeskedett senki sem. Ekkor a marsallnak kétségbeesett gondolata támadt, mely által kisegíteni vélte magát.

— Honnan jön a szél? kérde tisztjeit.

— Északról! volt a válasz.

Jól van. Gyujtsák meg a legészakibb részen fekvő házat!

A parancsot rögtön végrehajtottak, a szél tova ragadta a lángokat, melyek az egész faluban elterjedtek, s a katonákat is felrázták nyugalmukból, kik rögtön fegyverben álltak s parancsszó után indultak haza felé.

HIREK MINDENFELŐL.

A temesvári máv. altiszti kör farsangi multsága, mint illetékes helyről értesülünk, kiváló szépen sikerült. A multságon résztvettek az összes máv. tisztviselők és egy igen szép vendégkoszoru, amelyben különösen ott tündököltek a temesvári szép asszonyok és leányok legszebbjei. Az anyagi eredmény teljesen megfelelt az erkölcsi sikernek, amennyiben a fényes multság 300 korona tiszta jövedelmet juttatott a kör könyvtára javára. A vigaság állítólag reggeli hat óráig tartott, de mi úgy tudjuk, hogy valamivel tovább is.

A Máv. altiszti Kör által Budapestén, a Kath. Kör dísztermében folyó hó 2-án rendezett jótékony-célú tánczestély a várakozáson felül sikerült. A multságon a következő notabilitások voltak jelen: Ofner József máv. felügyelő, Morandini Viktor máv. titkár, Krempe János Budapest-keleti pályaudvari állomásfőnök helyettes, Simkovics Mihály m. kir. honvéd-alezredes, Aszmann Béla állomás főnök h. Budapest-dunapart, namszlai Neumann Győző állomási főnök, Budapest-keleti pályaudvar. Jelen volt továbbá benedekfalvi dr. Luby Gyula, a magy. kir. államvasutak ügyésze, egyesületünk elnöke is, kinek megjelenését a kör tagjai nagy örömmel vették tudomásul. A fényes tánczestélyen résztvett hölgyek közül a következők nevével sikerült feljegyeznünk:

Asszonyok: Krempe Jánosné, Simkovics Jenőné, Nagy Istvánné, Zanóniné, Radó Dezsőné, Piróth Mihályné, Halász Ambrusné, Váry Józsefné, Ullman Adolfné, Szombath Mihályné, Richveiss Ferenczné, Nagy B. Sándorné, Schmölcz Andrásné, Töl Antalné, Nagy Lajosné, Simon Józsefné, Péterffy Béláné, Osbek Jánosné, Giustini Jánosné, Szántay Józsefné, Abenstein Ödönné, Klein Dávidné, Demeter Károlyné, (Jánoshegy), Sary Józsefné, Németh Endréné, Róna Bernátné, Mandula Józsefné, Varjassy Béláné, Gerstenbreinné, Fekete Béláné, Mezei Józsefné, Cserei Györgyné, Hafner Nándorné, Kiss Mártonné.

Leányok: Simkovics Sárka, Székely Jolánka, Zanóni Juliska, Svarz Rózsika, Heller Irma, Henszler Lujza, Henszler Anna, Rimanóczy Frida, Schmölcz Margit, Csomor Amál, Weisz Erzsike (Gyöngyös), Nagy Margit, Osbek Mariska, Osbek Vilma, Kelemen Annuska, Töl Ágotha, Mirrmann Mariska, Holzweber Vilma, Klein Cili, Magyary Zsuzsika (Nyárádtó), Szóke Mariska (Miskolcz), Róna Hermin, Mayer Teréz, Szilágyi Etelka, Gerstenbrein Irma, Heigl Irma, Heigl Erzsébet, Horváth Juliska, Palikó Zsófi, Svegeta Mariska, Strorigl Margit, Anna, Erzsi, Hafner Etelka.

A tánczestély nemcsak erkölcsileg, hanem anyagilag is fényesen sikerült, amennyiben csak a történt felülfizetések 626 koronát tettek ki. A felülfizetők közül megemlítjük a következőket: Ludwig Gyula máv. elnök-igazgató 10 korona, galgóczi Schöber Albert máv. igazgató 5 korona, csákányi Marx János máv. igazgató 5 korona, Ofner József máv. felügyelő 20 korona, benedekfalvi dr. Luby Gyula máv. ügyész 20 korona, Alexy Lajos felügyelő, áll. főnök, Budapest-dunapart, 10 korona, Assmann Béla áll. főnök-helyettes, Budapest dunapart, 10 korona, stb. A tánczestélynek fényes és eredményes sikerülésén legtöbbit a kör elnöke, Nagy István és annak titkára, Besetka István buzdólkodtak. Őszintén gratulálunk a fényes sikerhez s óhajtjuk, hogy mihamarabb megismételtesék.

SZÉPIRODALMI RÉSZ.

Az ősemlék.

(L.) Hány éve él az ember a földön? E kérdés már sokat foglalkoztatta tudósainkat, de megoldást mai napig sem nyert.

Az őskori mondák szerint az emberi faj megjelenése 4004 évvel a kereszténység korszaka előtt történt, így tehát ma már 5905 éves lenne az emberiség.

E monda alapján azonban el nem indulhatunk, sőt magát a bibliát sem fogadhatjuk el alapul, mert a kínai és japáni régi könyvekben talált feljegyzések, az egyiptomi monumentális alkotások s főleg az Angol-Indiában és Kochin-Khinában talált őskori romok, arról tesznek tanúságot, hogy az ember sokkal régebben, több százezer évvel régebben él a földön.

A francziák által birt Kochin-Khinában talált angkori romok — roppant terjedelmű épületek maradványai — arról tesznek tanúságot, hogy ott haddan egy óriás birodalom lehetett, mely hatalmasabb volt, mint a most Khina felett osztozkodó összes hatalmasságok.

Fájdalom azonban, ezen országok legrégebbi krónikái még nevét sem említik e roppant birodalomnak s csak annyit tudunk róla, hogy *Angkor-Wat* volt a fővárosa.

Warren francia eredetű katonatiszt, ki az *Indiai-társaság* szolgálatában állott, Hindostánról irt munkájában egy oly rengeteg kiterjedésű városról tesz említést, melynek romjai felett ma már őserdő díszlik. A fák oly óriások, hogy korukat bátran több ezer évesnek mondhatjuk.

E fa-óriásokat vizsgálva, azon meggyőződésre jutunk, hogy ezek csak fiatal hajtásai még óriásibb törzsöknek.

E roppant törzsökű fák régi épületekben, őstemplomok belsejében születtek, növésükkel vastag falakat repesztettek szét, zuhatagok felett épült s óriás sziklatömbökből alkotott hidakat döntöttek fel s lombjaikkal a feledés árnyába borították az őslakók roppant birodalmának székhelyét.

A Bráhmák könyvei tagadhatatlanul sokkal régibbek mint a biblia s még sem emlékeznek meg egy szóval sem ezen ma már őserdővel borított rengeteg városokról.

Az újabbkori tudósok legnagyobb része az ugynevezett *jégkorszak* megszűnté utáni időre teszi az emberi faj megjelenését a földön, ennek alapján *Mudge* amerikai tudós kétszázezer évesnek mondja fajunkat.

Számításai nem is alaptalanok. Megállapított ugyanis, hogy a Missisipi-folyó déltájában 10 őserdő fekszik egymás felett s ezeket vastag homokrétegek választják el egymástól. Az egyes kiásott törzsek 8—9 méter átmérővel bírnak, kerületük tehát 30 méter lehetett.

E fa-óriásokról csak annak lehet fogalma, a ki a kaliforniai ma is élő őserdőt látta, melyek között 5700 éves fák is találhatók.

Tudnivaló ugyanis, hogy a fák korát a törzsökön található gyűrűk számából állapítják meg.

Ha tehát az eltemetett 10 őserdő mindenikének korát csak 10.000 évre teszszük, akkor a *Mudge*

szerint megállapított harmadik korszak legalább is százezer évig tartott s ugyanennyi időt adhatunk az ezt megelőző korszaknak is.

De ezen alig elgondolható roppant időhöz hozzá kell számítanunk azt is, hogy egy-egy őserdő eltemetése után bizony sok időbe telt, míg ugyanezen területen új erdő képződött.

Bizony nagyon vén lehet tehát az emberiség, de korát, születésének, első megjelenésének idejét pontosan meghatározni nem lehet.

Irányadóul e tekintetben leginkább a tudományos ásatások alkalmával talált tárgyak, eszközök s emberi csontok lehetnek.

Tagadhatatlan tény, hogy az ember már az ugynevezett vízözön előtti időben is némi felsőbb-séggel, intelligenciával birt a többi állatok felett, mert különben az akkori óriási állatok — mammutok, mastodonok, ichtyosaurok, plesiosaurok — között nem lett volna képes faját fentartani.

Az ásatag ember csontjai mellett az őskori óriás emlősök csontvázait is feltalálhatjuk.

A teremtés nem adott az embernek olyan fegyvereket, a melyekkel kellőképen védelmezhesse magát s így már abban az időben ő maga készítette fegyvereit.

Igaz, hogy kezdetlegesek voltak e fegyverek, de az ősemléknek, a vadon edzett fiának kezében félelmetesek lehettek.

A talált csontok után ítélve, a mostan természeti ritkaságokként megbámult birkozó óriások csak silány törpék az őskori emberhez viszonyítva.

A természettudósok kőkorszaknak keresztelték el ezt az időt, mert az ember összes szerszámain, fegyvereit, ékességeit stb. mind kőből készítette. Ujabban még e korszakot is két részre osztják, aszerint, amint az ember még hasított, repesztette az eszközökhöz szükséges követ, vagy már annak csiszolásához is értett.

E korszakból balta-alaku, karika-formájú, s valószínűleg ékességül használt, átlukasztott kövek maradtak fenn reánk, testileg eltörpült utódokra.

A fentebb említett ősszállatok kipusztulása ezen korszak idejére esett.

Az ezután következő ugynevezett *Veolit*-korban az ember már megtanulta, hogyan kell csiszolni a követ, s ezt valóságos tökélyre vitte: új szerszámokat, eszközöket talált fel; baltát, kalapácsot, csészét, tüt stb. készített, halászott, vadászott és megszelídítette s háziállatokká tette a kutyát, lovat, marhát, juhot és a disznót. Kutakat ásott s bányákat nyitott, hogy hozzájuthasson a kovakőhöz, melyből összes eszközei készültek.

Egész a múlt század közepéig azon hitben volt a tudományos világ, hogy az ősemlék kizárólag barlangokban lakott. Ma már azonban egész bizonyossággal tudjuk, hogy tavak, mocsarak közepén egész kis városokat építettek, valószínűleg, hogy a vadállatok támadásaitól megoltalmazhassák magukat.

E felfedezés, mint említettük, a legújabb időben történt és csak a véletlen adott rá alkalmat.

Ugyanis 1853. év telén az előző nyár szárazsága folytán a svájci tavak nagyon lepadtak. Különö-

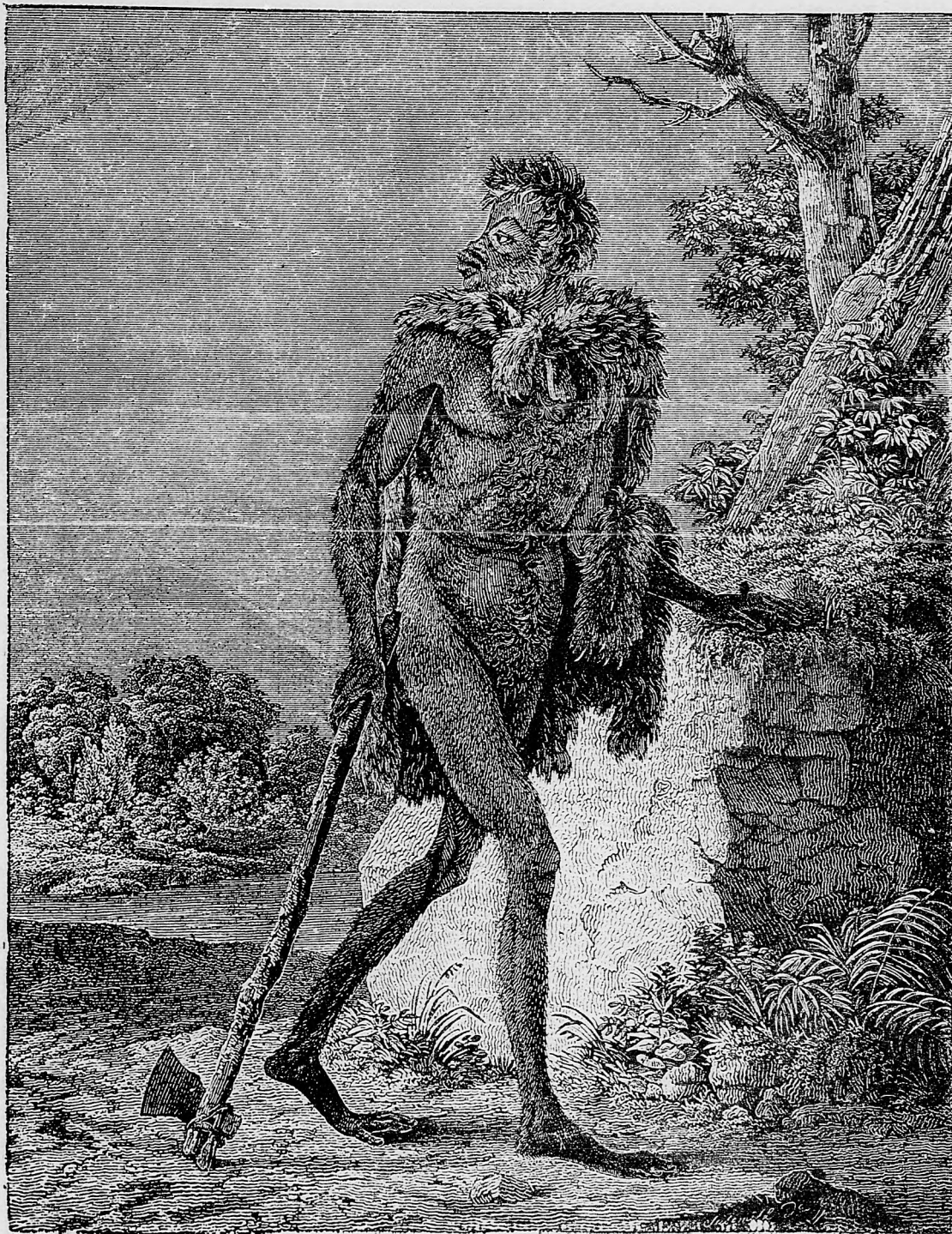
sen a zürichi tóban egész kis szigetek emelkedtek ki, melyet a parti lakosok azonnal birtokukba vettek.

E szigetek egyikén, alig egy méternyi iszap alatt, a munkások levért czölöpökre s egyéb ácsolt fadarabokra, tűz folytán megfeketedett kövekre s mindenféle kezdetleges házi eszközökre találtak.

magában Svájcban több mint százötven czölöpre épített falu létezett

Darwin angol tudós volt köztudomás szerint az első, a ki azon nézetének adott kifejezést, hogy az ember tulajdonképen a majomtól származik.

Ha ennek az elméletnek hitelt lehetne adni,

Vadember.

Nyilvánvaló volt, hogy e czölöpön épített gunyhókban kőkorszakbeli emberek laktak s a további kutatások kiderítették, hogy ilyen falvak Svájc egész területén mindenütt léteztek.

Találtak ilyen telepeket Franciaországban ép úgy, mint Olaszországban is s megállapították, hogy

akkor ez is egy támpont lenne az emberiség korának megállapítására, mert hogy a majomból ember váljék, ahhoz kétségkívül évezredekre terjedő idő kellett.

Ezen elméletet leginkább az czáfolja meg, hogy az ősember csontjai mellett igen gyakran, ugyanazon

kort mutató földrétegekben, ásatag majmok csontjaira is találunk, már pedig a fajfinomodás kizárja azt, hogy az ő és az oly lényegesen átalakult utód kortársak lehessenek.

Mindazonáltal érdekesnek tartjuk mai képünkben bemutatni a Darwin teóriája szerint a kőkorokban élt ősembert, amelyik már az áthidalást képezte a majom és az ember között, de kiegyensúlyozott alakja már inkább az emberhez huz, mint a majomhoz. A testét borító szőr már nem nyújtott neki elég védelmet az idő viszontagságai ellen s hatalmas fegyverével elejtett vadak bőrét használta takarónak.

Egyébiránt Darwin elmélete oly érdekes, hogy arra még alkalmilag visszatérünk.

Olvasóink figyelmébe ajánljuk a következő könyveket:

Vasuti élet.

1.

— Irtá: **Temesváry Alajos.** —

Ebben a művében szerző keresetlen egyszerűséggel, de megrázó színekben festi a vasuti életnek fáradsalmait, kinlódását, nehézségeit, de különösen ezernyi veszélyeit, s a történetek, melyeket itt elmond, igazán megható részleteket tárnak fel az olvasó előtt ebből a ritka nehéz életből. A könyv annál értékesebb, mert szerző a benne szereplő embereket mind ismerte, a velük történt borzalmas eseményeket részben közvetlenül is megfigyelte. Aki elolvasta ezeket a történeteket, az más szemmel fogja nézni a vasuti embert és más véleménynyel lesz annak szolgálata felől. A könyvet tagjaink lezárt árban, 60 krajczár beküldése mellett rendelhetik meg kiadóhivatalunkban.

2. Most jelent meg a

Bumli.

— Irtá: **Temesváry Alajos.** —

Lapunk szerkesztőjének ezen újabb könyvéről elég annyit mondanunk, hogy aki a vasuti életnek derűs oldalait, kacagató fonásait is meg akarja ismerni, az olvassa el a Bumlit. Nem fogja sajnálni sem a fáradságot, sem a pénzt, amit reá fordított. Csak arra a néhány vig dologra kell utalnunk, ami lapunkban a szerző tollából eddig megjelent és mindenki tisztában lesz azzal, hogy jó könyvet kap pénzeért. Ára *egy korona*, mely lapunk kiadóhivatalához küldendő be.

Aki egyszerre rendel meg mind a két könyvet, azokat összesen két koronáért kapja.

E két könyvnek nem volna szabad hiányoznia egy vasutas házában sem.

3.

Csitt-esatt.

— Irtá: **Csitt.** Fordította: **Csatt.** —

Igen mulattató, pikáns novellafüzér. De csak felnőttek számára íródott. Bolti ára 3 korona, a »Kitartás« tagjai ellenben 2 korona beküldése ellenében rendelhetik meg kiadóhivatalunknál.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Kubányi, Kecskemét. Térszüke miatt ezuttal nem foglalkozhatunk a dologgal behatóbban. Lapunk legközelebbi számában azonban sorát ejtjük, mert magunknak is mondani valónk van hozzá.

Görög, Szeged. Azt a cikket lapunk felelős szerkesztője írta, aki megadja a közelebbi felvilágosítást is, ha ön azt kíváná.

Ormosy János, Budapest. Elszámoltuk január és február hónapra. — *Nyiri Lajos, Csorvás.* Elkönyveltük november és december hónapokra. — *Ifj. Gönczy Károly, Szatmár-Németi.* Január és február hónapokra könyveltük el. — *Főző János, Balf; Jelno Dániel, Kispest; Gál Dénes, Gyéres; Vucinic Gája, Oriovac.* Elszámoltuk január hónapra. — *Tóth István, Hatvan; Berger István, Stajerlak; Lézinger István, Barok.* Deczember és január hónapra könyveltük el. — *Szalay János, Komárom; Györffy István, Budapest.* Elszámoltuk január és február hónapra. — *Orient Ignác, Kaposvár.* Megkaptuk, tagsági díjai folyó hó végéig teljesen rendben, kifizetve vannak. — *Hammer Béla, Budapest.* Elszámoltuk. Tagsági díjai február hónap végéig kifizetve vannak. — *Junkert Máttyás, T.-Sz.-Miklós,* 40 korona 80 fillért; *Gyalay Gábor, Tószeg,* 51 korona 89 fillért köszönettel nyugtáztunk, megfelelően elszámoltuk. — *Máttyás Vincze, Orczifalva.* A családi naptárt elküldöttük, saját példányunkat küldöttük el. A két könyvet küldjük. — *Mihálovics Alajos, Budapest.* Bodó ur részére küldött tagsági díjat megkaptuk, január hónapra elkönyveltük. — *Komáromi János, Kassa.* Lakváltozást előjegyeztük, küldött összeget elszámoltuk január, február és márczius hónapokra, rendben van. — *Straus Ferencz, Deggendorf.* Küldött összeget február hónapra számoltuk el, hiánya van azonban 1 korona 40 fillér, miután e hónapban már egy éve letelt, egyesületi jogaiba lépett s e szerint ezentul havi illetéke nem 2 kor., hanem 3 korona 40 fillér, kérjük a hiányzó 1 korona 40 fillért beküldeni, s ezentul havonként 3 korona 40 fillért küldeni. — *Petrus József, Kassa.* Elszámoltuk január és február hónapra. — *Fülöp György, Zimony.* Elkönyveltük november, deczember és január hónapokra. — *Hámán János, Hatvan.* Deczember, január, február hónapokra számoltuk el. — *Bartok Béla, Oroszka.* Új ívet fogunk küldeni. Levél ment. — *Durgula József, N.-Koszmály.* Amint látja, eleget tettünk kérésének. Óhajtjuk, hogy eredménye legyen. — *Sólyom Ferencz, Budapest.* Czimszalagját kijavítottuk, visszajött lapját ismét elküldöttük. — *Német Péter, Kukujevi.* Egyesületi lapunkat egyelőre sem német, sem horvát nyelven nem adhatjuk ki, mert ez igen nagy költséggel jár s jelenleg még csak nagyon kevés oly tagunk van, kik csak a német, vagy csak a horvát nyelvet birják. Ha az ezen anyanyelvű tagjaink lényegesen megsaporodni fognak, úgy rajta leszünk, hogy lapunk ezen nyelveken is megjelenjék. Mindenesetre tagjaink érdekében is áll, hogy ezen tervünket megvalósíthassuk, miért is kérjük, e tekintetben lelke-

sen és odaadón fáradozni. — *Kuntor Pál, Kaba.* Hogyne, hogy a helyiérdekű vasutaknál van alkalmazva, mely nem áll a magyar kir. államvasutak kezelésében, az nem határoz, hisz nemcsak vasutas tagjai vannak egyesületünknek, hanem magánemberek is. Köszönjük érdeklődését, ha alapszabályainkat ott is megismerik s látják napról-napra szaporodó segélyeinket, eddigi működésünket, tagjaink e vasutáról is szaporodni fognak. — *Zsigó György, Nagy-Várad.* Szives értesítéseit köszönjük. Levelet irtunk. — *Waisz Lázár, Nagy-Várad.* Elnök urnak jelentést tettem, teljesen rendben van, czikk még e hónapban fog megjelenni, kérjük szives és lelkes működését. — *Simovits Gyula, Uj-Zsolna.* Szives értesítéseért fogadja köszönetünket. — *Szabó Miklós, Zólyom.* Igen, tagsági bevallását megkaptuk. — *Horváth Ádám, Budapest.* Tagsági bevallása helyesen volt kiállítva, mert abban a tag nevének mindig születési nevét s nem a férje után viselt nevet kell kitüntetni. — *Lézinger István, Ó Barok.* Tagsági díjai 1901. január 31-éig vannak rendezve. — *Hammer Béla, Budapest.* Tagsági díjai február hó 28-áig rendezve vannak, tagsági bevallása beérkezett. — *Kanyaró Pál, Boba.* A tag írásbelileg bejelentett kedvezményese (örököse) nemcsak baleset, hanem a tagnak rendes halállal történt elhalálása esetén is megkapja egyesületünkől az alapszabályok szerint öt megillető segélyösszeget. — *Heimesz Alajos, Kecskemét.* Ha a tag kedvezményezettjét (örökösét) megváltoztatni akarja, újabb tagsági bevallást (felvételi lapot) kell kiállítania, melyen újabb elhatározása szerint újabb örökösét tünteti ki. — *Vécsei Vilmos, Budapest.* Küldött 3 korona 34 fillért köszönettel nyugtázzuk, 3227. sz. tagunk javára számoltuk el. — *Duschkan Ferencz, Raic.* Küldött 2 koronát vettük, szives és lelkes fáradozásait köszönjük, kérjük jövőre is. — *Bécsy Vincze, Ivanez,* 9 korona 90 fillért, *Kertész Albert, Szaár,* 6 korona 70 fillért, *Vécsei Vilmos, Budapest,* 33 korona 52 fillért, *Szathmáry József, Dorog,* 18 korona 16 fillért, *Deutsch Jakab, Zágráb,* 54 korona 20 fillért, valamint 28 koronát, *Magyar Mihály, Kis-Várda,* 10 korona 20 fillért, *Sebestyén Sándor, Budapest,* 6 korona 80 fillért, *Biró Ede, Kovászna,* 6 korona 80 fillért, *László Ferencz, Kolozsvár,* 5 korona 40 fillért, *Virbán János, M.-Bogát,* 23 korona 80 fillért, *Lócsey György, Tövis,* 20 korona 74 fillért, *Könyves Kálmán, K.-Félegyháza,* 7 korona 50 fillért, *Binger Péter Pál, Szombathely,* 18 korona 95 fillért, *Mattyasovszky Gyula, M.-Szék,* 8 korona 70 fillért, *Holubek Lambert, Miskolc,* 37 korona 90 fillért, *Magyari Dénes, Fogaras,* 6 korona 80 fillért, *Nagy Tódor, Gunja,* 6 korona 80 fillért, *Radványi Cs., Gány,* 18 korona 33 fillért, *Bedő József, Versecz,* 51 korona 40 fillért köszönettel nyugtázzunk, megfelelően elszámoltuk. — *Hajdu György és Hajdu Györgyné, Kevele.* Elkönyveltük augusztust és szeptember hóra. — *Nagy Gyula, S.-A.-Uj-hely.* Elszámoltuk szeptember hónapra. — *Werner Dániel, Zágráb.* Január, február, márczius és április hónapokra. — *Horváth János, Gyanafalva.* Elkönyveltük október, november, december, január és február hónapokra. — *Jernei István, Selyp; Schrón János, Vajta; Csamangó Ferencz, Gyála; Patony Károly, Kispeszt; Kiss Gábor, Kis-Bocskó; Sánta Donát, Segesvár; Hatvany József Csap.* Elszámoltuk 1901. január és február hónapokra. — *Miklósi György, Balázsfalva; Sütő András, Zemir; Sümegei Bertalan, Arad; Vizsoly Gyula, Sajó-Szt.-Péter; Schill Károly, B.-Berény; Látó József, Kispeszt; Juhász Ferencz, Budapest; Hajnal Antal, Budapest.* Elszámoltuk január hónapra. — *Ehrenfeld József, Komárom.* December és január hónapra számoltuk el. — *Rupp János, Gyöngyös.* Decemberre számoltuk el. — *Zsetkei László, Zemir; Sárga László, Balmaz-Ujváros.* Elkönyveltük december és január hónapokra. — *Kovács Károly, Ungvár.* Küldött 5 koronát november és

december hónapokra számoltuk el, feleslege van e szerint 1 korona, kérjük ezt a legközelebbi pénzküldés alkalmával figyelembe venni. — *Lehel Vincze, R.-Palota.* Elszámoltuk december, január és február hónapokra. — *Juhász Mihály, Pusztavázsony.* Elkönyveltük január hóra, e hóra tagsági díja csak két korona, feleslege van e szerint 1 korona, kérjük ezt a legközelebbi pénzküldés alkalmával tekintetbe venni. — *Fényes Dávid, Körös-Ladány; Koner János és Demeter János, Dobsina; Gyulai István, Körös-Ladány.* Küldöttünk. — *Süli Pál, Szeged.* Január hó 4-én kézhez vettünk 2 korona 50 fillért, február hó 6-án ismét 2 kor. 50 fillért, vagyis összesen 5 koronát, ezen 5 koronából 3 korona 40 fillért december hóra javára irtunk, feleslege van e szerint ezen 5 koronából 1 korona 60 fillér. Január és február hóra hátralékban van 6 korona 80 fillérrel, a feleslegét tekintetbe véve, sziveskedjék e hónapban még 5 korona 20 fillért beküldeni, miáltal tagsági díjai február hó végéig kifizetve lesznek. Márcziustól kezdve azonban kérjük havonta 3 korona 40 fillért küldeni. Ha a B) csoportba akar esetleg átlépni, úgy tudassa velünk. — *Rentko István, Budapest.* November hónapra számoltuk el, feleslege van e szerint 60 fillér, a legközelebbi pénzküldés-kor tessék ezt figyelembe venni. — *Szepesy József, Solyom.* K. Kocsis István tagunk felvételi ideje 1901. január hó. Szükséges nyomtatványokat küldjük. Sziveskedjék köszönettel. — *Tóth Lajos, Bodrogh-Keresztur.* Áthelyezését tudomásul vettük, czimszalagját kijavítottuk, lapjait pótoltuk. — *Nagy Sámuel, Debreczen.* Köszönettel nyugtázzunk 13 korona 30 fillért, megfelelően elszámoltuk, cheque-lapot küldöttünk. — *Kézdi Mihály, Héjasfalva.* Kézhez vettünk 2 koronát, ezt ugyan február hónapra számoltuk el, hiánya van azonban 1 korona 40 fillér, mert már egyesületi jogsultságába lépett s így tagsági díja nem 2 korona, hanem 3 korona 40 fillér havonként. Sziveskedjék a hiányzó 1 korona 40 fillért pótolni s ezentul havonta 3 korona 40 fillért beküldeni.

Kerekházi, 4292. Ha közelebbi felvilágosításra lenne ebben a dologban szüksége, tessék bizalommal lapunk felelős szerkesztőjéhez fordulni, akinek hivatala Budapest, VI. Andrassy-ut 75. sz. II. emelet 2. ajtószám alatt van. (Máv. igazgatósági palota.) Szivesen fog ezzel a kérdéssel foglalkozni, mert már több helyről hallott hasonló természetű óhajokat.

Normanei. Szerkesztőnk néhány napig hivatalos uton távol lévén, csak lapzártakor vette üzenetét. Levél megy.

Kozma, Debreczen. Igaza van. Hogy mi hogyan gondolkozunk az efajta dolgokról, láthatja lapunk második cikkéből. A felháborodás minden tekintetben alapos és jogosult.

Felelős szerkesztő: **Temesváry Alajos.**

Tagjaink köréből.

Léva-garamberzenczei vonalon beosztott váltóór cserélni óhajt a bicske-székesfehérvári vagy almásfüzitő-esztergomi h. é. vasuton alkalmazásban levő pályadőrrel. Cserélni óhajtókat kérjük, sziveskedjenek ez ügyben hozzánk fordulni.

Kemény és társa
 Betéti társaság
 BUDAPEST, Izabella-utca 81. szám.
 Fiókküzetek: Bécs, Prága, Berlin.
 Privát kutatások, megfigyelések, követelések behajtása legerélyesebb módon. Hiteltudósítások a belföld és külföldön. Mérsékelt árak.
 Fennáll 1870. óta.

Alapított 1850.

Feldmann S. utóda

LÖWY SÁNDOR

paplan-, matracz- és ágynemű-készítő

BUDAPEST, VI., Eötvös-utca 23/a, Aradi-utca sarkán.

Elvállal

szállodák, kórodák és intézetek berendezését

az alanti árjegyzék szerint:

Vörös paplan.

I. szám	3-zsinóru	105/155	%	á.....	2	kor.	70	fill.
II.	4-	115/165		á.....	3		10	
III.	5-	125/175		á.....	3		50	
IV.	6-	135/185		á.....	4			

II. rendű satin-paplan.

I. szám	3-zsinóru	105/155	%	á.....	4	kor.	40	fill.
II.	4-	115/165		á.....	4		80	
III.	5-	125/175		á.....	5		40	
IV.	6-	135/185		á.....	6			

I. rendű satin-paplan egy végben.

I. szám	3-zsinóru	105/155	%	á.....	5	kor.	20	fill.
II.	4-	115/165		á.....	5		80	
III.	5-	125/175		á.....	6		40	
IV.	6-	135/185		á.....	7			

I. rendű minőségű ezüst-cloth.

I. szám	3-zsinóru	105/155	%	á.....	5	kor.	50	fill.
II.	4-	115/165		á.....	6			
III.	5-	125/175		á.....	6		70	
IV.	6-	135/185		á.....	7		30	

Atlasz-paplanok mindenféle színben 14 koronától fölfelé

Matraczok jó tiszta vászonból 3 részben.

Volin	1. sz. nagyság	180/80	%	á.....	7	kor.		fill.
	2.	190/90		á.....	7		60	
Tengeri fű	1.	180/80		á.....	8		40	
	2.	190/90		á.....	9		20	
Afrique	1.	180/80		á.....	9		60	
	2.	190/90		á.....	11			

Lószőr-matraczok legjobb minőségűek 24 kor.-tól feljebb

Dr. Kalinovszky-féle

„Dentodol” szájviz, fogpor és fogszappan

Kitünő felülmulthatatlan szer, már rövid használat után a fogakat hófehérre csinálja, a fogkövet feloldja, szájbetegségeknél kitünő antiseptikus hatással bír és kellemes szájizt hagy használat után hátra.

Kapható Budapest, kerepesi ut 62, I. em.

a fogorvosi műteremben és minden gyógyszerárban.

Nagy üveg 2 korona, kis üveg 1 korona
 Fogszappan 1 korona, Fogpor 60 fillér.

Elvállal mindennemű
épületmunkákat
házak
 jókarban tartását,
 csekély
 átalányösszeg
 mellett.
 Költségvetést
 díjtalanul
 készítik.

Schönfeld József
 épület- és mű-lakatos

Gyár:
 BUDAPEST,
 Rottenbiller-utca 54.
 Gazdasági gépek
 szakszerű kijavitása.
 Költségvetést díjtalanul készítik.

! Uj találmány!

„RADICIN”

egyedüli szer, a mely egyszerű kezelés mellett minden **tyukszem** bőrkeményedést 5—10 nap alatt gyökerestől eltávolít.

== Ára 70 fillér. ==

Kapható minden gyógytárban.

Központi szétküldés: **KÖLCSEY Z. LAJOS** Budapest,
 VIII. ker., Rökk Szilárd-utca 27. sz.

80 fillér beküldése mellett (levélbélyegben is) postán bérmentve megküldeték.

HOHENBÜGLER FERENCZNE

nagyvendéglője

BUDAPEST, VII., Aréna-ut 58/a.

Athléták és színeszek találkozóhelye.

Kitünő izletes magyar konyha. — Mérsékelt árak.
 Kitünő magyar borok. — Kőbányai Dreher-féle sör.

Egyleteknek megfelelő mellékhelyiségek.

Bor házhoz küldve 5 litertől kezdve:

Kitünő asztali fehérliterenként 35 kr.
 Kitünő nehéz vörösbör..... > 45 kr.